

The 5th edition WHO (World Health Organization) classification of the urogenital tract tumors was published in the middle of last year (so-called blue book). The new WHO classification reflects very dynamic developments in the field of renal neoplasms (caused mainly by the more frequent implementation of molecular genetic testing into the routine diagnosis of kidney tumors), and the new WHO classification shows changes especially in the chapter on renal tumors. The new kidney tumor classification modifies some traditional entities and also redefines and includes some new kidney tumors. This review article aims to briefly outline and comment on the most significant changes in the WHO classification of renal neoplasia.

KEY WORDS

Molecular pathology, renal cell carcinoma, renal tumours, urogenital tract, WHO 2022 classification.

.....

ÚVOD

WHO představila v první polovině minulého roku již 5. vydání (nejprve elektronicky a posléze i v tištěné formě) nové klasifikace nádorů vylučovacího a mužského genitálního traktu (1). Histologické klasifikace v rámci různých patologických odvětví prožívají v současné době velmi dynamický vývoj a výrazné změny, často pod „palbou“ nových molekulárně-genetických zjištění. Ani genitourinární (GU) trakt pak není výjimkou. Velký nápor přibývajících nových zjištění v GU patologii pak odráží i fakt, že od 4. vydání „modré knihy“ uplynulo pouhých šest let a je tak evidentní, že interval mezi po sobě následujícími vydáními WHO se výrazně zkrátil (3. vydání WHO klasifikace vyšlo v roce 2004 (2), 4. vydání v roce 2016 (3) a 5. vydání v roce 2022 (1)). Nejlépe je dynamika rozvoje patrná zejména na poli renálních neoplazií.

Jak už je zvykem, vlastnímu vydání nové WHO klasifikace předcházela řada diskuzí a „consensus“ konferencí odborných mezinárodních patologických GU společností (Genitourinary Pathology

Society/GUPS, International Society of Urological Pathology/ISUP) a publikace doporučených postupů daných společností, ze kterých nové WHO klasifikace z větší části vycházejí (4–6).

NOVINKY WHO 2022

Za hlavní změnu 5. vydání klasifikace renálních neoplazií lze považovat zavedení dvou nových kategorií (skupiny „molekulárně definovaných renálních karcinomů“ a kategorie „ostatní onkocytické tumory“), dále pak začlenění vybraných nových neoplastických entit do klasifikace a místy výraznější i drobné změny nomenklatury některých neoplazií (konkrétně viz níže) (1). Jak už je vzhledem k názvu skupiny „molekulárně definovaných renálních karcinomů“ patrné, diagnostika tumorů zařazených do této skupiny vždy vyžaduje provedení molekulárně-genetických testů pro stanovení diagnózy, je tedy třeba si uvědomit, že bez genetických vyšetření se dnešní diagnostika renálních tumorů již neobejde.

Jako klasicky WHO popisuje základní diagnostická kritéria renálních neoplazií, jejich morfolologii, imunohistochemické a molekulárně genetické vlastnosti, komentuje incidenci, etiologii, biologické chování. Zde prezentovaný text si neklade za cíl do detailu popsat všechny v současnosti rozeznávané renální neoplazie, v textu níže budou komentovány pouze jednotky s menšími či většími změnami oproti předchozí WHO klasifikaci.

Papilární renální karcinom (PRCC) byl historicky a v předchozí WHO klasifikaci 2016 členěn na typ 1 a typ 2 (7). Zároveň předchozí WHO klasifikace připouštěla i existenci tzv. onkocytické varianty PRCC (3). Postupně se však ukázalo, že dělení PRCC na typ 1 a 2 je nedostatečné. PRCC může vykazovat výraznou heterogenitu morfologického vzhledu a jsou relativně časté i PRCC, které do daných kategorií nelze spolehlivě zařadit (8). Zároveň v posledních 10 letech začalo přibývat velké množství prací, popisujících různé další morfologické varianty/subtypy PRCC (9–13). Nová WHO klasifikace 2022 tak dělení PRCC na typ 1 a typ 2 již nadále nedoporučuje, odlišování „onkocytického PRCC“